

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА СОЦІАЛЬНОЇ ФАРМАЦІЇ

**«ФОРМУВАННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЛІКАРСЬКОЇ ПОЛІТИКИ:
ПИТАННЯ ОСВІТИ, ТЕОРІЇ ТА ПРАКТИКИ»**

МАТЕРІАЛИ
VIII Всеукраїнської науково-освітньої конференції
з міжнародною участю

27 листопада 2025 року

Харків
НФаУ
2025

ЕКОЛОГІЧНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ У ФАРМАЦЕВТИЧНІЙ

ОРГАНІЗАЦІЇ: ВІД СТРАТЕГІЇ ДО ІНТЕГРАЦІЇ

Мутель О.Ю., Сагайдак-Нікітюк Р.В.

Інститут підвищення кваліфікації спеціалістів фармації Національного
фармацевтичного університет Міністерства охорони здоров'я, м. Харків,

Україна

gladcinovaelena@gmail.com

Екологічний менеджмент у сучасних фармацевтичних організаціях у сучасних умовах вийшов за межі простого дотримання законодавчих вимог і став стратегічним елементом управління, що зумовлено високими екологічними ризиками, пов'язаними з виробництвом, зокрема, через використання токсичних розчинників та можливе забруднення навколишнього природного середовища залишками активних фармацевтичних інгредієнтів.

Мета дослідження: проаналізувати методику інтеграції екологічного менеджменту у інтегровану систему менеджменту сучасною фармацевтичною організацією для забезпечення її конкурентоспроможності та сталого розвитку.

Ефективна система екологічного менеджменту, підтверджена, наприклад, стандартом ISO 14001, є конкурентною перевагою для виходу на міжнародні фармацевтичні ринки та є критично важливою на всіх етапах: від дослідження та розробки (впровадження принципів зеленої хімії) до виробництва (управління відходами, викидами) і утилізації (контроль залишків АФІ у стічних водах та прострочених ліків).

Міжнародний та вітчизняний досвід впровадження екологічних стандартів підтверджує, що система екологічного менеджменту перетворює екологічні витрати на довгострокові інвестиції (табл. 1).

У загальному економічному плані, система екологічного менеджменту стимулює інновації (впровадження «зелених» технологій), забезпечує зниження

операційних витрат через економію ресурсів та підвищує довгострокову продуктивність підприємства.

Таблиця 1

Стандарт/Досвід	Основна перевага	Економічне значення
ISO 14001 (Міжнародний)	Стандартизація процесів, доступ до глобальних ланцюгів постачання.	Підвищення довіри інвесторів, зростання привабливості бренду.
EMAS (Європейський)	Публічна звітність та постійне покращення.	Кореляція з корпоративною соціальною відповідальністю, посилення лояльності споживачів.
Вітчизняний досвід	Дотримання законодавства та євроінтеграційних вимог.	Зниження екологічних платежів та запобігання зупинкам виробництва.

Сучасні фармацевтичні організації переходять до інтегрованої системи менеджменту (ICM), яка об'єднує: менеджмент якості (ISO 9001), екологічний менеджмент (ISO 14001), енергетичний менеджмент (ISO 50001) та менеджмент промислової безпеки (ISO 45001). Методологічна основа такої інтеграції – це єдина структура високого рівня (High-Level Structure, HLS), спільна для всіх сучасних стандартів ISO. До ключових етапів та переваг зазначеної інтеграції відносять: єдність контексту: спільний аналіз внутрішніх і зовнішніх чинників для всіх систем одночасно; спільне керівництво: створення єдиного набору політик і процедур, що усуває дублювання; спільні ресурси: об'єднання процесів навчання, управління документацією та внутрішніх аудитів. Інтеграція забезпечує синергетичний ефект, наприклад, покращення якості (ISO 9001) досягається через більш ефективне управління ресурсами та зменшення обсягів відходів (ISO 14001). Це знижує адміністративне навантаження та дозволяє керівництву приймати більш цілісні та зважені рішення щодо сталого розвитку організації.

Отже, підводячи підсумки, можна зазначити, що система екологічного менеджменту забезпечує зниження екологічних ризиків та підвищує оперативну ефективність.

ЕКСТЕМПОРАЛЬНІ ПРЕПАРАТИ ПРИ СИМПТОМАТИЧНОМУ ЛІКУВАННІ КАШЛЮ

Міщенко В.І.¹, Негляд Я.В.¹, Кузьменко М.О.²

¹Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна

²аптека «Леда», м. Харків, Україна

viktoriamischenko@ukr.net

Зростання випадків самолікування серед населення України актуалізує потребу в безпечних і ефективних лікарських засобах (ЛЗ). Екстемпоральна рецептура, що виготовляється безпосередньо в аптеці, дозволяє індивідуалізувати терапію в межах фармацевтичної опіки. Аптека «Леда» є однією з перших аптечних мереж Харкова з власним екстемпоральним виробництвом.

Мета дослідження. Огляд наявних у продажу екстемпоральних препаратів при симптоматичному лікуванні кашлю в аптеці «Леда», м. Харків.

Методи дослідження: порівняльний, оглядовий, системний, історичний.

Сьогодні пацієнти обирають екстемпоральні лікарські засоби (ЕЛЗ) через довіру до фармацевта, можливість індивідуального підбору складу та доступну ціну. Наприклад, екстемпоральна Суха мікстура від кашлю для дорослих 200 мл, що містить екстракти алтеї, солодки, мати-й-мачухи, натрію гідрокарбонат і бензоат, коштує 140 грн.

Також згідно з даними аптечних порталів, середня ціна на таблетки Амброксолу 30 мг №20 коливається від 28,00 до 78,00 грн, залежно від виробника. У той час як Амброксол Leda капсули 30 мг №20 коштують лише